

Statsbudsjettet 2024 – næringskomiteen

Vi er i en tid med stor uro for mange av våre medlemmer. Vi har bedrifter som er hardt ramma av høye energipriser, aktiviteten i våre eksportmarkeder er på vei ned, det er usolgte varer på lager, materialprisene er på vei ned, renten er høy og det er vanskelig å hente penger.

Solindustri

Norge er det eneste landet i Europa som har hatt en solindustri av betydning: Norsun, Norwegian Crystals og REC Solar.

I EU er det en midlertidig ordning for å gi mer støtte til grønn omstilling. Norge er et av få land som ikke utnytter handlingsrommet. EU bruker nå store virkemidler på å hente tilbake verdikjeden for solindustri.

Industri Energi er positive til at regjeringen har utpekt på solindustri som et av ni innsatsområder i grønt industriløft – men da må vi også komme med en realitetsorientering til Stortinget:

- Norwegian Crystals er konkurs, alle ansatte er oppsagt og konkursboet er oppkjøpt av en aktør utenfor solindustrien. NC gikk konkurs fordi eierne ikke ville gå inn med mer penger da de oppfattet at rammevilkårene og den politiske viljen ikke var tilstede.
- Norsun har permittert nesten alle ansatte fordi Europa oversvømmes av billige kinesiske solceller. Norsun jobber med å bygge en fem ganger større fabrikk i USA fordi rammevilkårene der er bedre.
- REC Solar har vært nedstengt på grunn av høye kraftpriser og har igjen stengt produksjonen på grunn av konkurransesituasjonen. REC Solars eiere investerer stort i Asia.

Vi frykter at regjeringens satsing er for lite og for sent.

Nå er vi der at enten kommer det konkrete tiltak og finansiering – eller så forsvinner hele den norske solindustrien.

Batteri

Batteriproduksjon ligger tett inntil den eksisterende prosessindustrien. En analyse fra Business Sweden peker på Norge som det landet i verden med best forutsetninger for å produsere batterier.

Batterinæringen i Norge har private eiere og er i all hovedsak privat finansiert. Morrow har for eksempel hentet 2,7 milliarder fra investorer, og fått 300 millioner i lån og tilskudd fra virkemiddelapparatet. Det vil si at 90 % av investeringene er gjort med privat kapital.

Morrow er i rute for å begynne storskala battericelleproduksjon neste år. Men de er inne i en kritisk fase med store utgifter.

Batterinæringen i Norge ber ikke om driftsstøtte – de ber om risikoavlastning for den første kapitalintensive byggefasen.

Det er positivt at batteri er utpekt som et av ni innsatsområder i grønt industriløft, men hvis det skal bli et reelt industriløft så må det komme mer.

Den økte garantirammen til Eksfin bør følges av et mer fleksibelt mandat, slik at Eksfin i større grad kan bidra til å utløse større prosjekter.

CO2-kompensasjon

Kvotesystemet for klimagassutslipp øker prisen på kull- og gasskraft i Europa.

Gjennom utenlandskablene smitter økte kraftpriser i EU over på Norge.

Kraftprisene i Norge øker på grunn av fossil kraft vi ikke har.

Industrien må betale for utslipp de ikke har.

Kvotesystemet fungerer, men kvotesystemet kan også føre til karbonlekkasje. Hvis industrien flytter til Asia så er det en politikk for tapte arbeidsplasser og økte globale utslipp.

Vi er sterkt kritiske til at regjeringen uten noen dialog kutter i CO2-kompensasjon nok en gang. For et år siden ble det kutta milliarder i CO2-kompensasjonen.

Den gang sa regjeringen at nå er det på et bærekraftig nivå. Så har de brukt et helt år på å ikke oppfølge Stortingets vedtak om å gå dialog med industrien. Og så, helt uten dialog, foreslår de nok en gang et kutt i CO2-kompensasjon.

Industrien kan ikke planlegge for ett år eller en stortingsperiode av gangen. Den politiske usikkerheten må ta slutt. Nå må vi få en langsiktig politikk for flere arbeidsplasser og lavere utslipp.